

บทคัดย่อ

โครงการ“ศึกษาแนวทางการพัฒนาอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อสร้างรายได้เสริมกลุ่มแม่บ้านปะกาลิมาปูโระ ตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี” โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้เรื่องการทำผลิตภัณฑ์จักสาน การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาด 2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อสร้างรายได้เสริมของกลุ่มแม่บ้านปะกาลิมาปูโระ และ 3. เพื่อเสริมศักยภาพการบริหารจัดการของกลุ่มจักสานบ้านปะกาลิมาปูโระ

ขั้นตอนการดำเนินงาน มี 10 ขั้นตอนคือ 1. ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อนำเสนอและประสานความร่วมมือในการดำเนินโครงการ 2. ประชุมทีมงานประจำเดือนเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน 3. ประชุมสรุปบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มจักสานบ้านปะกาลิมาปูโระ 4. ศึกษาข้อมูลศักยภาพเพื่อนำไปพัฒนาอาชีพการทำจักสานที่ยั่งยืน ในประเด็นกฎหมาย รูปแบบผลิตภัณฑ์ ประโยชน์การใช้งานผลิตภัณฑ์จักสานในพื้นที่ วัดดุติบที่มีในท้องถิ่นเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำมา และการบริหารจัดการกลุ่ม 5. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการบริหารจัดการกลุ่มในเรื่องการผลิต การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาดและการจัดการกลุ่ม 6. พัฒนาศักยภาพกลุ่มจักสานบ้านปะกาลิมาปูโระ 7. พัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานให้มีความสวยงาม หลากหลาย และมีเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม 8 ทดลองนำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มไปขาย และ 9. จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย

ผลการดำเนินงาน 1) การบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการผลิต ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกทุกคนต้องช่วยกันทำ โดยมาทำร่วมกันทุกวันศุกร์ ด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ สมาชิกกลุ่มสามารถพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ได้สวยงาม ประณีตและมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ ด้วยวิธีการฝึกอบรมเพิ่มทักษะและศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และ ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ด้านการตลาดเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องความมั่นคง กลุ่มก็เกิดจากการรวมกันของหญิงหม้ายที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง ดังนั้นทางกลุ่มจึงมีโอกาสไปร่วมขายของในงานต่างๆ ด้านการจัดการ มีการกำหนดบทบาทซึ่งมีโครงสร้างรองรับคือมีประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิกของกลุ่ม ประชาสัมพันธ์ และการตลาด ทางกลุ่มยังมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงานในแต่ละครั้ง มีการกำหนดกติการ่วมกัน มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง

แนวทางในการพัฒนาอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จักสาน การพัฒนาอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จักสานเริ่มจากการศึกษาข้อมูลศักยภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพการทำจักสานที่ยั่งยืน การอบรมเพิ่มทักษะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สวยงามและประณีต วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาฝีมือการทำจักสานให้กับสมาชิกในกลุ่มวิทยากร คือ คุณสมปอง อัดอินโหม่ง คุณสมปองแนะนำว่าไม่ที่จะสามารถนำมาสานได้ดีต้องเป็นไม้อ่อน

วิธีการสังเกต ก็คือมีสีเขียวและสีขาวปนคล้ายกับแป้ง จะไม่ค่อยมีใบ และหนาม วิธีการเลาไม้ไฟให้เป็นซีกเล็กๆ เพื่อง่ายต่อการสาน โดยจะให้ทางสมาชิกใช้มีดคัดเตอร์ นอกจากนี้สมาชิกยังมีการฝึกการทำลายชะลอม , ลายซิง , ลายพิกุล ลายสอง ลายสาม และการทำกุง เป็นต้น

การดำเนินการของกลุ่มแม่บ้านปะกาลิมาปูโระ ก่อให้เกิดผลดังนี้ 1) ได้องค์ความรู้เรื่องการทำผลิตภัณฑ์จักสาน การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาด 2) เกิดแหล่งเรียนรู้เรื่องการทำผลิตภัณฑ์จักสานให้กับนักเรียน นักศึกษาและกลุ่มคนสนใจ ได้สืบสานการทำจักสาน สมาชิกในกลุ่มมีการฝึกให้ลูกทำจักสาน 2) รายได้เสริม และ3) ได้องค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม

การพัฒนาอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อสร้างรายได้เสริมของกลุ่มแม่บ้านปะกาลิมาปูโระ ตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นการเปิดพื้นที่ ให้สตรีมุสลิม ซึ่งมีบทบาทหลักในเรื่องการดูแลครอบครัว และลูก แต่เนื่องจากปัญหาในเรื่องเศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องความมั่นคง จึงเป็นโอกาสให้มีการรวมกลุ่มของสตรี บ้านปะกาลิมาปูโระ มีโอกาสในการศึกษาเรียนรู้เพื่อพัฒนาตัวเอง ทั้งในเรื่องการพูด การเขียน การนำเสนอ มีความรอบคอบ มีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น กล้าคิด กล้าแสดงออก มีสติเพิ่มขึ้นมีโอกาสเรียนรู้ในเรื่องกระบวนการวิจัยทั้งในเรื่องการเก็บข้อมูล การคิด วิเคราะห์ และร่วมกันในการแก้ปัญหาพัฒนาชุมชน จนกระทั่งสามารถสร้างการยอมรับ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาของชุมชน มีโอกาสในการร่วมกิจกรรมอื่นๆของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งสามารถตอบสนองในเรื่องรายได้ และความภาคภูมิใจในฐานะครูภูมิปัญญา ที่มีสืบทอดภูมิปัญญาในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน